

Ticari taksi durağı amacıyla işyeri kiralanması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-94-62-582
Tarih	22.07.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-94-62-582 22/07/2011

Konu : Ticari taksi durağı amacıyla işyeri kiralanması

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ticari taksi işletmeciliğinden dolayı basit usul mükellefi olduğunuzu, Büyükşehir Belediyesi tarafından bir durak temin edilememesi nedeniyle basit usul mükellefi olan 12 ticari taksi sahibi ile birlikte dinlenmek, telefon ve lavabo ihtiyaçlarınızı karşılamak amacıyla bir yer kiralamak istediğinizi belirterek, söz konusu kiralama nedeniyle herhangi bir vergi tahakkuk edip etmeyeceği, kira ödemelerinizden gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı ile söz konusu kiralama işleminin basit usulde tespit edilen mükellefiyetinizi etkileyip etkilemeyeceği hususundaki Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında; "47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançları basit usulde tespit olunur." Hükmüne yer verilmiş olup, basit usule tabi olmanın genel şartları 47 nci maddede, özel şartları da 48 inci maddede sayılmıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında; Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerektiği hükmü yer almış olup, aynı fıkranın 5/a bendinde ise 70 nci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 156 ncı maddesinde, "Ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyette işyeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane, şube, depo, otel, kahvehane, eğlence ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yerdir." şeklinde tanımlanmıştır.

Yine konuyla ilgili yayımlanan 2002/3 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu İç Genelgesinde; "... mükelleflerin ticari, sınai ve zirai faaliyetlerini sürdürdükleri yerlerin işyeri özelliğini taşıyabilmesi için bu yerlerin "faaliyetin icrasına tahsis edilmesi" veya faaliyetin icra edildiği "yer" olma özelliğini taşıması şarttır.

Ancak, faaliyet konusu ayrı bir işyeri açılmasını gerektirmeyecek nitelikte, örneğin danışmanlık, komisyonculuk v.b. ise ikametgah adresinin işyeri olarak kabulü mümkündür.

Ayrıca, Türk Ticaret Kanunu uyarınca tescil ve ilan işlemleri yapılarak tüzel kişiliğe kavuşabilen mükellefiyetlerde gösterilen adresin mükelleflerin ikametgah veya işyeri adresi olup olmadığı önem taşımamakta, bir adres gösterilmesi yeterli olmaktadır.

Bu itibarla, iştiغال konusu itibarıyla bir işyeri olmaksızın faaliyetini yürütebilmesi mümkün olabilen mükelleflerin ikametgah adreslerinin işyeri olarak kabulü suretiyle mükellefiyet kayıtlarının yapılması mümkündür. Ancak, mükelleflerin yaptıkları faaliyet türleri için mutlaka faaliyetin icra edileceği yerin şart olduğunun vergi dairelerince tespiti halinde, bunların mükellefiyet kayıtlarının işyeri adresi olmaksızın yapılmasına imkan bulunmamaktadır." denilmektedir.

Buna göre; işlerin bilfiil sevk ve idare edildiği yer haricinde sadece şoförlerin ihtiyaçlarını giderilmesi amacıyla kiralanmak istenen gayrimenkulün "faaliyetin icrasına tahsis edilmesi" veya faaliyetin icra edildiği "yer" olma özelliğini taşıdığına vergi dairesince yapılacak yoklama ile tespit edilmesi halinde bu yerin işyeri olarak değerlendirilmesi, böyle bir tespitin olmaması durumunda ise söz konusu adresin işyeri olarak kabul edilmemesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, kiralanacak gayrimenkulün ticari taksi işletmeciliği faaliyetinizin yürütülmesi esnasında sadece dinlenme, telefon ve lavabo ihtiyaçlarınızı karşılamak amacıyla kullanılması halinde, söz konusu

yerin işyeri olarak değerlendirilmesi mümkün olmadığından, basit usuldeki mükellefiyetinizin yanında ayrıca bir vergilendirme yapılması gerekmeyecektir.

Diğer taraftan, gelirleri basit usulde tespit edilen ticari kazanç mükelleflerinin Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi gereğince tevkifat yapma yükümlülükleri bulunmadığından, kiralayacağınız gayrimenkul için yapacağınız kira ödemeleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi kapsamında tevkifat yapmanız söz konusu olmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 12.09.2026